Ενημερωτικό δελτίο 5 – Διατάξεις Εγκληματολογικού (Forensic provisions)

Ο *Νόμος περί Ψυχικής Υγείας του 2000* (ο Νόμος) (Mental Health Act 2000) προβλέπει διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι εξετάζονται τα ζητήματα εγκληματικής ευθύνης και καταλληλότητας για εκδίκαση όταν ένας ακούσιος ασθενής κατηγορείται για ένα αδίκημα. Επίσης, ο Νόμος προβλέπει διαδικασίες ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις για νομικές διαδικασίες ενάντια στο εν λόγω άτομο. Συγκεκριμένα, εάν θα συνεχιστούν ή θα διακοπούν οι νομικές διαδικασίες. Οι εν λόγω διαδικασίες ορίζονται στο Κεφάλαιο 7 του Νόμου.

Πότε ισχύουν οι διατάξεις εγκληματολογικού;

Οι διαδικασίες του εγκληματολογικού συνήθως ξεκινούν όταν ένας ασθενής στο πλαίσιο εντολής ακούσιας θεραπείας (involuntary treatment order)
ή εντολής εγκληματολογικού (forensic order) κατηγορείται για ένα αδίκημα. Σε αυτήν την περίπτωση, ο Διευθυντής Ψυχικής Υγείας (Director of Mental Health) ειδοποιείται και οι νομικές διαδικασίες αναστέλλονται.

Ο θεράπων ψυχίατρος του ασθενούς πρέπει να επιδώσει μια αναφορά στον Διευθυντή Ψυχικής Υγείας σχετικά με την ψυχική κατάσταση του ατόμου εντός 21 ημερών.

Επηρεάζεται η θεραπεία του ατόμου κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου;

Όχι. Το άτομο μπορεί να συνεχίσει να υποβάλλεται σε θεραπεία στο πλαίσιο της *εντολής ακούσιας θεραπείας* ή *της εντολής εγκληματολογικού.* Εντούτοις, εάν ο ασθενής είναι καταχωρισμένος ασθενής (classified patient), ισχύουν ειδικές προϋποθέσεις ως αποτέλεσμα του καθεστώτος καταχωρισμένου ασθενούς (π.χ. έγκριση περιορισμένης θεραπείας εντός της κοινότητας (limited community treatment)). Βλέπε ενημερωτικό δελτίο 4 – *Καταχωρισμένοι ασθενείς* (Classified patients).

Τι συμβαίνει με την αναφορά του ψυχιάτρου;

Μόλις ο Διευθυντής Ψυχικής Υγείας λάβει την αναφορά του ψυχιάτρου, ο Διευθυντής πρέπει να παραπέμψει το ζήτημα είτε στον Δημόσιο Κατήγορο (Director of Public Prosecutions) είτε στο Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας (Mental Health Court) για τη λήψη απόφασης σχετικά με τις κατηγορίες.

Εάν η εντολή ακούσιας θεραπείας ή η εντολή εγκληματολογικού πάψει να ισχύει προτού ο Διευθυντής Ψυχικής Υγείας παραπέμψει το ζήτημα, ξεκινούν εκ νέου οι νομικές διαδικασίες.

Τι αποφασίζει ο Δημόσιος Κατήγορος;

Ο Διευθυντής Ψυχικής Υγείας παραπέμπει το ζήτημα στον Δημόσιο Κατήγορο εάν η κατηγορία αποτελεί:

- απλό αδίκημα
- κολάσιμο αδίκημα ήπιας φύσεως
- σοβαρό αδίκημα, εάν ο Διευθυντής Ψυχικής Υγείας εύλογα πιστεύει ότι ο ασθενής δεν είχε σώας τας φρένας τη χρονική στιγμή κατά την οποία διέπραξε το αδίκημα και ο ασθενής είναι σε θέση να δικαστεί.

Ο Δημόσιος Κατήγορος μπορεί να αποφασίσει ότι:
- οι διαδικασίες θα συνεχιστούν (ήτοι, το άτομο θα επιστρέψει στο δικαστήριο προκειμένου να ληφθεί απόφαση για τις κατηγορίες)
- οι διαδικασίες θα ανασταλούν
- το ζήτημα θα παραπεμφθεί στο Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας.

Η απόφαση του Δημόσιου Κατήγορου επηρεάζει τη θεραπεία του ατόμου;

Όχι. Το άτομο μπορεί να συνεχίσει να υποβάλλεται σε θεραπεία στο πλαίσιο *εντολής ακούσιας θεραπείας* ή *εντολής εγκληματολογικού.*

Τι είναι το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας;

Το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας αποτελείται από έναν Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου ο οποίος έχει διοριστεί ως μέλος του Δικαστηρίου. Ο Δικαστής κατέχει αποκλειστικά την έδρα (και λαμβάνει μόνος αποφάσεις), αλλά υποβοηθείται στο έργο του από δύο έμπειρους ψυχιάτρους οι οποίοι συμβουλεύουν τον Δικαστή σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία ψυχιατρικής φύσεως.

Το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας έχει αρμοδιότητες εξεταστικού οργάνου που επιτρέπουν την πλήρη διερεύνηση ζητημάτων και παρέχει τη δυνατότητα στο Δικαστήριο να δεχθεί υλικό το οποίο σε διαφορετική περίπτωση ενδέχεται να μην ήταν αποδεκτό σε δικαστικές διαδικασίες. Η ακροαματική διαδικασία είναι συνήθως ανοικτή στο κοινό.

Πώς παραπέμπονται ζητήματα στο Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας;

Ένα ζήτημα μπορεί να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας από το άτομο που κατηγορείται ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, τον Εισαγγελέα (Attorney-General), τον Δημόσιο Κατήγορο ή τον Διευθυντή Ψυχικής Υγείας.

Η παραπομπή μπορεί να αφορά σε άτομο με ψυχική ασθένεια ή διανοητική αναπηρία.

Τι αποφασίζει το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας;

Το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας συνήθως λαμβάνει αποφάσεις σε σχέση με κολάσιμα αδικήματα. Εντούτοις, μπορεί να λάβει αποφάσεις και για απλά αδικήματα εάν το άτομο κατηγορείται και για τα δύο.

Το Δικαστήριο αποφασίζει:
- εάν το άτομο είχε σώας τας φρένας σε σχέση με το αδίκημα (ήτοι δεν είναι ποινικά υπεύθυνο)
- εάν το άτομο είναι επί του παρόντος σε θέση να δικαστεί, και εάν το άτομο δεν είναι σε θέση να δικαστεί, εάν η εν λόγω αδυναμία είναι μόνιμη.

Το Δικαστήριο δεν μπορεί να λάβει απόφαση σχετικά με την έλλειψη ψυχικής υγείας εάν τα γεγονότα που σχετίζονται με το αδίκημα τίθενται υπό αμφισβήτηση.

Τι συμβαίνει εάν το άτομο θεωρηθεί ότι είναι σε θέση να δικαστεί;

Εάν το άτομο θεωρηθεί ότι είναι σε θέση να δικαστεί, συνεχίζονται οι διαδικασίες. Το άτομο μπορεί να συνεχίσει να υποβάλλεται σε θεραπεία στο πλαίσιο υφιστάμενης *εντολής ακούσιας θεραπείας* ή *εντολής εγκληματολογικού.*

Τι συμβαίνει εάν το άτομο θεωρηθεί ότι δεν έχει σώας τας φρένας ή ότι δεν είναι σε θέση να δικαστεί;

Εάν το άτομο θεωρηθεί ότι δεν έχει σώας τας φρένας ή ότι δεν είναι μόνιμα σε θέση να δικαστεί, διακόπτονται οι διαδικασίες. Το Δικαστήριο μπορεί επίσης να δώσει *εντολή εγκληματολογικού* για το εν λόγω άτομο.

Εάν το άτομο θεωρηθεί ότι δεν είναι σε θέση να δικαστεί αλλά όχι σε μόνιμη βάση, οι διαδικασίες αναστέλλονται και εξετάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα η ικανότητα του ατόμου να δικαστεί από την Επιτροπή Αναθεώρησης Ψυχικής Υγείας. Μόλις το άτομο είναι πλέον σε θέση να δικαστεί, συνεχίζονται οι νομικές διαδικασίες. Το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας πρέπει να εκδώσει *εντολή εγκληματολογικού* σε αυτήν την περίπτωση.

Τι συμβαίνει εάν εκδοθεί εντολή εγκληματολογικού;

Εάν εκδοθεί *εντολή εγκληματολογικού*, το άτομο κρατείται σε εγκεκριμένη υπηρεσία ψυχικής υγείας ως ασθενής του εγκληματολογικού. Το Δικαστήριο Υποθέσεων Ψυχικής Υγείας μπορεί να εγκρίνει να υποβληθεί το άτομο σε περιορισμένη θεραπεία εντός της κοινότητας.

Η εντολή εγκληματολογικού εξετάζεται τακτικά από την Επιτροπή Εξέτασης Θεμάτων Ψυχικής Υγείας (Mental Health Review Tribunal) (βλέπε ενημερωτικό δελτίο 6 – *Επιτροπή Εξέτασης Θεμάτων Ψυχικής Υγείας* (Mental Health Review Tribunal)). Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει περιορισμένη θεραπεία εντός της κοινότητας για ασθενή του εγκληματολογικού και έχει την αρμοδιότητα να ανακαλέσει την εντολή εγκληματολογικού. Αυστηρά κριτήρια ισχύουν για αυτές τις αποφάσεις και η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες θεραπείας του ατόμου και την ασφάλεια της κοινότητας.

Περαιτέρω πληροφορίες

Mental Health Act Liaison Officer
Mental Health Branch
Queensland Health
GPO Box 48
BRISBANE Q 4001

Τηλέφωνο: 1800 989 451 ή 07 3234 0417

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: mha2000@health.qld.gov.au
Ιστότοπος: www.health.qld.gov.au/mha2000